

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

PERIODICALS
November 25, 1997

Vol. LXXXVII Kaina 50 c.

ANTRADIENIS — TUESDAY, LAPKRITIS — NOVEMBER 25, 1997

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

Nr. 232

Lietuva prisimena Staliną, bet pamiršta Hitlerį

Vilnius, lapkričio 24 d. (BNS) — Populiarus JAV žurnalas „U.S. News and World Report“ išspausdino savo specialaus korespondento Christian Caryl reportažą žydų genocido tema — „Dvasios iš Gulago. Lietuva mėgina prisiminti Staliną ir pamiršti Hitlerį“.

Pasak amerikiečių žurnalisto, „Lietuva yra viena iš nedaugelio valstybių, kuri yra linkusi labiau prisiminti sovietmečio aukas, nei kai kurių lietuvių bendradarbiavimą su naciais. Vokiečių okupacijos metais žuvo 94 procentai 220,000 Lietuvos žydų“.

Straipsnyje teigiama, kad švedama Vilniaus Gaono pamėnėjimą, Lietuvos valdžia dėjo pastangų valstybės įvaizdžiu pagerinti, kad ji nebūtų kaltinama antisemitizmu. Bet šie geros valios gestai neteko prasmės, kai vienas žinomų nacių persekutojų Efraim Zurof ėmėsi boikotuoti renginį, kaltindamas Lietuvos teisėtvarkos institucijas, kad jos nepersiekia Aleksandro Lileikio ir kitų įtariamų vykdžius žydų genocidą. „Aš sakau — padarykite tvarką savo namuose“, cituoja žurnalas Lietuvos žydų bendruomenės pirmininko Simono Alperavičiaus žodžius.

Apie tai, kad Lietuvoje nepersiekiami žydaudžiai, kad čia neužkertamas kelias anti-

semitinėms apraiškomis, rašo ir Lietuvos žydų Izraelyje sąjungos anglų kalba leidžiamas biuletenis „Lietuva. Antisemitizmas“. Redakcijos žodyje teigiama, kad sąjunga atidžiai stebi šiuos reiškinis, rašoma, kad žydų pogromai kai kur Lietuvoje prasidėjo dar vokiečiams nepasirodžius, pasakojama apie nacių režimo metu suformuotus lietuviškuosius batalionus, kurie masiškai žudė žmones ne tik Lietuvoje, bet ir Baltarusijoje bei Lenkijoje.

Biuletenis spausdina buvusius Kauno geto kalinio, Jeruzalės Habrajų universiteto profesoriaus Dov Levin straipsnį „Atkaklusis antisemitizmas nepriklausomoje Lietuvoje. 1991-96 metų Lietuvos spaudos atgarsiai“. Leidinio puslapiuose cituojama šešiolika Lietuvos laikraščių, nacionalinės televizijos bei radijo laidos.

Neseniai Vilniuje savo knygą „Atgal į Lietuvą: žydų šeimos pėdsakai“ pristatęs Amsterdamo ir Paryžiuje gyvenantis rašytojas ir kino režisierius Philo Bregstein sakė, kad medžiaga apie antisemitizmą apraškas Lietuvoje ruošiamą Hagoje anglų kalba išsėnančiam metraščiu „Antisemitism Research“. F. Bregstein yra šio leidinio redakcinės kolegijos narys ir vienas autorių.

Kultūros ministerija žada padėti savivaldybėms

Vilnius, lapkričio 24 d. (BNS) — Kultūros ministerija pradėjo kultūros decentralizavimo programą, pagal kurią savivaldybėms bus kompensuojama dalis kultūrai skiriamų lėšų.

Prieš mėnesį ministerija pradėjo pasirašinėti sutartis su Lietuvos savivaldybėmis, siūlydama įvairius kultūrinis projektus ir dalinį jų finansavimą.

„Savivaldybių biudžetai yra labai sunkiai vykdomi, pinigų neužtenka socialinėms reikmėms, o kultūriniams poreikiams juo labiau“, spaudos

konferencijoje pirmadienį sakė kultūros viceministras Naglis Puteikis.

Pasak jo, dabar deramasi su rajonų merais dėl jungtinės paminklinių pastatų remonto finansavimo sutarties pirašymo, pagal kurią išlaidos būtų dalinamos atsižvelgiant į savivaldybės galimybes.

Tokia sutartis jau yra pasirašyta dėl Rokiškio dvaro restauravimo darbų. Ministerija įsipareigojo padengti 70 proc. išlaidų.

„Tai garantija, kad rūmai bus restauruoti“, pažymėjo N. Puteikis pridurdamas, kad tokios sutartys ministeriją vers ieškoti papildomų taupymo būdų, o savivaldybės privalės vykdyti finansinius įsipareigojimus.

N. Puteikis mano, kad tokia programa leidžia pradėti ir pabaigti projektus nepriklausomai nuo to, kaip bus vykdomas valstybės biudžetas. Sutartis su visomis savivaldybėmis ketinama pasirašyti dar iki šių metų pabaigos. Kol kas šis projektas yra finansuojamas iš ministerijos lėšų, likusių nuo dar ankstesnės vyriausybės. Kitų metų biudžete šiam tikslui vyriausybė ketina skirti apie porą milijonų litų.

* Rusijos Dūmos deputatų grupė norėtų atvykti į Lietuvą stebėti gruodžio 21 d. vykstantį prezidento rinkimų. Su šiuo tikslu Vyriausiosios rinkimų komisijos (VRK) pirmininką Zenoną Vaigauską buvo aplankęs Rusijos ambasadorius Lietuvoje Konstantinas Mozelis. VRK vadovas sakė, kad stebėti rinkimų žadama pakviesti Latvijos, Estijos, Rusijos bei galbūt Lenkijos ir Vengrijos kolegas. Pagei-

Vilnius, lapkričio 21 d. (BNS). Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas su dukra Audrone Usoniene pasikvietė kandidatus į prezidentus ir jų žmonas pietų. Keldamas tostą už visus septynis kandidatus, prezidentas jiems linkėjo „ištvėrmės, stiprybės ir atkaklumo“. A. Brazauskas juokavo, jog sunkiausias uždavinys jam buvo kaip susodinti kandidatus, kuri centre, kurį — krašte. „Todel susodinau jus pagal abėcėlę, laikrodžio rodyklės kryptimi“, paaiškino prezidentas. Kandidatų jis prašė agituoti tolerantiškai, nes žmonėms reikia ne kaltinimų, o argumentų. Žmonoms A. Brazauskas linkėjo palaikyti vyrus šį sunkų mėnesį.

Nuotr.: Prezidento svečiai (iš kairės) Rolandas Pavilionis, Kazys Bobelis, Artūras Paulauskas, prezidentas Algirdas Brazauskas, Vytautas Landsbergis, Rimantas Smetona, Vytenis Andriukaitis ir Valdas Adamkus. (Elitos nuotr.)

Rusijos deputatai nepatenkinti sienos su Lietuva nustatymu

Maskva, lapkričio 24 d. (BNS) — Rusijos Valstybės Dūmos deputatas, prokomunistinės frakcijos „Liaudies valdžia“ vadas Sergej Baburin pareiškė nesutikimą su Lietuvos ir Rusijos sienos sutartimi, kurią rudens pradžioje abiejų valstybių vadovai.

S. Baburin atvirame laiške Maskvos laikraštyje „Nezavisimaja gazeta“ pažymėjo retą deputatų vieningumą, balsuojant dėl Valstybės Dūmos kreipimosi į Rusijos prezidentą nepasirašyti sienos sutarties su Lietuva. Už kreipimąsi balsavo 299 deputatai — visos frakcijos, išskyrus „Jabloko“ organizaciją.

Pasak „Liaudies valdžios“ vado, yra dar „keli konstruktyvūs būdai Rusijos tikslams apginti, nekeičiant sutarties teksto“.

Deputatas mano, kad „šios problemos Lietuvai po Algirdo Brazausko ir Boris Jelcin susitikimo nesibaigia, o tik prasideda“.

S. Baburin neatmeta galimybes, kad „Vokietija labai greitai gali pareikšti savo teises“ į Klaipėdą.

Laiško autoriaus nuomone, jeigu Lietuva „geruoju“ nesutars su Rusija dėl Klaipėdos, „viskas baigsis tuo, kad Vokietija atims Klaipėdą iš Lietuvos“, kaip 1939 metais, naudodama vien politines ir ekonomines priemones, „paprastai užėmė“.

Taip atsitiktų, pabrėžia S. Baburin, jeigu „būtų juridiskai įformintas Klaipėdos perdavimas Lietuvai“. Tačiau to nebus, nes „Rusijos pre-

dento parašo dokumente nepakanka“.

„Mes būtina pasirūpinti“, teigia laiško autorius, kad dabar Rusijos eksportas eitų ne per Estijos, Latvijos ir Lietuvos uostus, „penėdamas Rusijai nedraugiškus režimus“, o per Karaliaučius.

Tai jau ne pirmas S. Baburin pasisakymas, kritikuojantis Rusijos ir Lietuvos sienos nustatymą. Dar anksčiau deputatas dažnai pareiškėdavo tariamas Rusijos teises į Klaipėdos kraštą.

V. Landsbergis norėtų „susirungti“ su V. Adamkumi

Vilnius, lapkričio 24 d. (BNS) — Kandidatas į Lietuvos prezidentus Vytautas Landsbergis antrajame rinkimų rate labiausiai norėtų susirungti su JAV gamtosauugininku Valdu Adamkumi.

„Idmiausia antrajame ture būtų rungtis su V. Adamkumi, nes turėčiau su juo apie ką diskutuoti“, sakė Seimo pirmininkas spaudos konferencijoje pirmadienį.

Jis paneigė gandus, kad V. Adamkus gali pasitraukti iš

antrojo rato jo naudai. „V. Adamkus eina rinkimų laimėti, ir jis tai yra daug kartų pasakęs“, teigė V. Landsbergis, pridurs, kad jo varžovas yra garbingas ir nekeičia savo žodžių pagal patarimus ar visuomenės atgarsius.

„Tai žmogus, pasiryžęs siekti prezidento posto iki galo, ir jokių atsisakymo variantų nematavau“, kalbėjo Seimo vadovas.

Jis spėjo, kad jo varžybos su V. Adamkumi būtų labai įdomios ir turiningos, kurios padėtų išsiaiškinti Lietuvos politikos pagrindinius kelius.

Tuo tarpu teisininko Artūro Paulausko laimėjimas rinkimuose, anot V. Landsbergio, sukeltų komplikacijų. Jis netgi nesiryzėjo pasakyti, kokie tuomet būtų Seimo santykiai su naujuoju prezidentu ir kokia būtų naujosios prezidentūros laikysena.

* Valstybinės mokesčių inspekcijos ir Policijos departamento ekonominių nusikaltimų tyrimo tarnybos pareigūnai, nuo kovo mėnesio tikrinantys nerealiai mažą apyvartą deklaruojančias imones, jau surašė 8,323 administracines teises pažeidimų protokolus ir išieškojo per 2.8 mln. litų baudų. Vadinamosios „žiaurios akcijos“ metu buvo patikrintos 21,994 imonės, o didmeninės prekybos imonėse stebėta, ar prekės parvuodamos pagal „skaitas, neklautojami kasos aparatų duomenys, teisingai tvarkoma buhalterinė apskaita.“

Pasaulio naujienos

(Remiantis BNS, Reuter, DPA, AP, Interfax, ITAR-TASS, BelaPAN, RIA ir ELTA žinių agentūrų pranešimais)

Bagdadas. JT ginkluotės tikrinimo komisijos Irake pirmadienį jau trečią dieną iš eilės grįžo į darbą, tačiau pasak vieno tikrintojų, uždraustų ginklų nebus ieškoma „opiuose“ slaptuose objektuose bei prezidento Saddam Hussein rūmuose. Pasak atstovo, viena iš aštuonių komisijų aplankys 16 objektų, kuriuose įrengtos nuolatinės stebėjimo kameros, ir patikrins šią aparatūrą. JT sraigtasparniai pirmadienį taip pat skris į dvi misijas virš Irako objektų, sakė atstovas.

Vašingtonas. Rugsėjo mėnesį tarptautiniuose vandenyse netoli JAV Vašingtono valstijos krantų amerikiečių lektuvnešis susekė jį stebintį Rusijos branduolinį povandeninį laivą, pranešė karo pareigūnai. Valdomomis raketomis ginkluotas „Oscar“ klasės rusų povandeninis laivas rugsėjo pabaigoje buvo užfiksuotas Ramiojo vandenyno vakaruose. Anot pareigūno, jeigu šalys kariautų, JAV lektuvnešis nebūtų net prisileidęs rusų povandeninio laivo. Tačiau taikos metu, neliko nieko kito, kaip tik stebėti laivą. Sekmadienį dienraštis „Washington Times“ pranešė, kad prie Vašingtono valstijos pakrantės vandenis naršęs rusų laivas „repetavo“ ataką prieš amerikiečių karo laivą „Carl Vinson“.

Maskva. Savaitgalį Rusijos kosminėje stotyje „Mir“ eilinį kartą sugedus kompiuteriui, nutruko energijos tiekimas ir sutriko stoties orientacija į Saule, pirmadienį pranešė Rusijos kosmonautikos pareigūnai. Per šeštadienio naktį ir sekmadienio rytą kompiuteris buvo pakeistas nauju, kurį anksčiau atgabenos kroviniu laivas „Progres“. Pareigūnai tvirtina, kad pirmadienį stotis skriejo numatyta orbita.

Varšuva. Lenkijos prezidentas Aleksander Kwasniewski apgynė praėjusią savaitę su Kinija pasirašytą bendrą susitarimą, kuriame Kinijos Liaudies Respublika pripažįstama kaip vieninga Kinija. Prezidentas pripažino, kad dokumente naudotos formulės galėjo būti parinktos tiksliau, tačiau sakė, jog tai buvo kompromisai, susiję su Lenkijos siekiais. Anot A. Kwasniewski, pagrindinis vizito tikslas buvo prekybos su Kinija plėtra. Lenkijoje žlugus komunistiniam režimui, jos eksportas į Kiniją sumažėjo daugiau nei milijardu dolerių.

Grozinas. Kompromiso dėl Čėčenijos nepriklausomybės negali būti, sekmadienį pareiškė Čėčenijos prezidentas Aslan Maschadov. „Mes tvirtai apsisprendėme, kad esame tarptautinės teisės subjektas ir trauktis neketiname“, pabrėžė prezidentas sekmadienio vakarą Grozno oro uoste sugrįžęs iš mėnesį trukusios kelionės po užsienį. A. Maschadov pareiškė, kad jo kelionės į JAV rezultatai pralenkė visus lūkesčius ir jos tikslai pasiekti. „Aš atvykau į Ameriką, turėdamas diplomatinę vizą ir nesiklausdamas Rusijos nuomonės dėl to“, teigė A. Maschadov. Jis pabrėžė, kad Amerikos žingsnis priimti Čėčenijos prezidentą tokiu lygiu, sudaro galimybę valstybėms, kurios iki šiol žvalgėsi į JAV, užmegzti ryšius su Čėčenija“. Tačiau pasak Reuters, Čėčenija kol kas nesėkmingai bando laimėti užsienio paramą jos nepriklausomybei. A. Maschadov priėmė aukšti Turkijos, JAV ir Azerbaidžano pareigūnai leido suprasti, kad bendrauja su juo kaip su privačiu asmeniu arba Rusijos srities vadovu, o ne nepriklausomos valstybės prezidentu.

Vašingtonas. Siekdamas nuslėpti nelegalias masinio naikinimo ginklo atsargas ir turimas technologijas, Irakas naudoja vis daugiau vakarietiškių kompiuterių. Dienraštis „Los Angeles Times“ sekmadienį pranešė, jog Irako mokslininkai ir gynybos ministerijos pareigūnai visus popieriuje laikomus įrašus pervedinėja į kompiuterinius diskelius, kuriuose laikomus duomenis žymiai lengviau nuslėpti nuo tikrintojų. Pranešama, jog vakarietiški kompiuteriai naudojami vystant branduolinį, cheminį ir biologinį ginklą, taip pat kuriant didelio veikimo nuotolio raketas. Šaltiniai Jungtinėse Tautose praneša, jog didžioji dalis Irako naudojamų kompiuterių pagaminti Jungtinėse Valstijose.

Kairas. Egipto prezidentas Hosny Mubarak sekmadienį pareiškė, jog Europos valstybės, suteikusias prieglobstį iš Egipto pasitraukusiems radikalams, netiesiogiai prisidėjo prie teroristinių išpuolių, tokių kaip žudynės Luxore, kurių metu žuvo 58 užsienio turistai. „Jei pasaulis būtų bendradarbiavęs su mumis gaudant įtariamuosius, šito nebūtų įvykę“, sakė H. Mubarak. „Teroristai, kurie dabar planuoja užpuolimus ir turi pinigų, gyvena Europoje, tokiose šalyse kaip Didžioji Britanija ir renka lėšas savo veiklai“, sakė įpykęs Mubarak. Egiptas jau daugelį metų prašo Europos valstybes išduoti jų priglaustus sukilelių vadus, kuriems namuose už padarytus nusikaltimus gresia mirties bausmė arba kalinėjimas iki gyvos galvos.

Jeruzalė. Izraelio ministras pirmininkas Benjamin Netanyahu sekmadienį pažadėjo arabiškoje Rytų Jeruzalėje pastatyti daugiau namų žydų naujakuriams. Tokį pažadą ministras davė po to, kai įtariamieji palestiniečiai nuzudė vieną tikybos studentą.

KALENDORIUS

* Del Europos valstybėse plintanciu gyvulių ligų į Lietuvą įvežama mažiau mėsos gaminių. Nuo šių metų pradžios Pasienio ir transporto valstybine veterinarijos tarnyba nurodė grąžinti atgal arba sunaikinti 247,309 tonas įvairių blogos kokybės produktų. Ypač griežtai kontroliuojama įvežamos žuvies kokybė.

Lapkričio 25 d.: Kotryna, Gedkantas, Santautas, Germilė. 1943 m. įvyko pirmasis VLIKo posėdis Kaune.

Lapkričio 26 d.: Leonardas, Silvestras, Dobilas, Vygantė. 1855 m. Konstantinopolio mirė rašytojas Adomas Mickevičius. 1902 m. Seinuose mirė poetas vysk. Antanas Baranuskas.

BALTIEČIAI LAUKIA VEIKSMŲ, O NE GRAŽIŲ ŽODŽIŲ

KAZYS BARONAS

Mūsų korespondentas Europoje

Priėmus vien tik Estiją pasitarimams į Europos Sąjungą, vakarų pasaulyje buvo laukiamas baltiečių vienybės skilimas — rašė Miuncheno „Sueddeutsche Zeitung“ Varšuvos korespondentas Tom Urban. Toliau T.U. pažymėjo, kad Vilnius, Ryga ir Vilnius priėjo vieningo sprendimo: prieglobsčio skirtumams, tas gali pakentti tolimiesiemsėjimams. Tad numatyta Rygos pasitarime, kartu su Vokietijos užs. reik. min. K. Kinkel, juos suvienodinti. Taip ir įvyko, Latvijos sostinėje buvo aptarti ne tik Europos sąjungos įstojimo reikalai, bet taip pat pajudin-tas ŠAS (NATO) klausimas, kadangi Madrido konferencijoje jis nebuvo iškeltas, o tik K. Kinkelui pažymėjus, kad Baltijos tautoms duryš visuo-met atviros.

Kodėl? Dar prieš konferenciją Maskva, kaip ta paboga, kiekvieną dieną kartoję tuos pačius žodžius: mes priešina-mės Lietuvos, Latvijos bei Es-tijos įjungimui į ŠAS (NATO). Spalio mėn. tą patį vėl pakarto-jė Domo užsienio reikalų komiteto pirm. Vladimir Lu-kin, gavęs vakaruoje „liberalo“, etiketę ir taip atsakydamas Vakarams: „jeigu ŠAS negali-nti apsaugoti Baltijos valstybių, tai pačią pareigą su malonu-mu paims Rusija!“

Akiplėšikumas, pasakė trys Baltijos valstybių užs. reik. ministrai. Jie taip pat apgai-lestauja, kad Vakarai Rusijoje jau mato didžiausią demokra-tiją, greitą imperializmo išny-kimą. Manding, paskutinė Ru-sijos „elito“ apskaita parodė, kad ji dar neklusiai pasidė, kad ji dar apskaita pasidė, kad ji dar apskaita pasidė.

Atpuolus dejonėms ir ma-tant, kad ašaros bei maldavi-mai nieko nepadedą ŠAS reik-aluose, dabar baltiečiai deda visas pastangas į Europos Sąjungos valstybių tarpą. Net-rukus pasitarimus pradės Es-tija. Jos „šansai“ (viltys) yra geri, nes infliacija (ko ypač reikalauja ES) pamažu kren-ta. Dabar eitas kalba ir savo pietinių kaimynių vardu. Lie-tuva ir Latvija Europos Sąjungos komisijoje vertina-mos senais, kelių metų davi-niais. Lietuvos sostinėje aiš-kinama, kad ekonominė padėtis, perėmus po ekskomu-nistų demokratinei vyriausy-bei pareigas, kelias nebuvo „roisig“ (rožetas), kadangi vyko skandalai (vaidai), bankų ban-krotai, neuzbaigta įmonių pri-ivatizacija ir t.t.

Baltiečiai galvoja, kad dabar didesnę spaudimą pajus Vil-nius ir Ryga. Baltijos sos-tinėse nemanoma, kad Mas-kva jas spaus karinėm prie-monėm. Aiškiai pastebima baimė, kad Kremlius pasi-rinks finansiniusėjimus, įsi-veldamas stambiu kapitalu į ekonominę reformą. Bijo bal-tiečiai didelio kapitalo tikint, kad tai mafijos sindikato pini-gai. Tad nėra jokių abejonių, kad Vakarų diplomatai stovi prieš didelį ir sunkų uždavinį, įsivadinti tik saldžius, šiltus žodžius, nenorėdami erzinti Maskvos — užbaigė savo ko-mentara T. Urban.

Vokietijos knygų lentynose pasirodė naujas leidinys „Das memelgebiet — Klaipėdos kraštas“. Autorė Martina La-pins „pažįstama“ iš atvirų laiškų mano artimo miesto „Mannheimer Morgen“ dien-raštyje, kada ji užgrobo su-kakties progra aprašė mūsų uostamiestį bei šiaurinių Rytprūsijų kaip ašurinį vokišką žemę, apgyvendintą vien tik vokiečiais. Lietuviai — tai atvykėliai iš Didžiosios Lietuvos kunigaikštystės, nes juos ten spaudė (jie vergavo) lietuviški ir lenkiški kilmin-gieji. Susirašinėjimas atvirais laiškais dienraščio psl. tėsėsi ilgesnį laiką. Daviau jai lietu-viškų upių vardus, su vokie-tintus lietuviškų miestelių pa-vaadinimus, priminiau, kad lie-tuvių kalba, sėmė Karaliaučiu — Labguvą (vok. Labiau) ir t.t. Dienraštis spausdindavo, tad aš vėl atsakydavau. Pas-tebėjęs, kad M. Lapins nieko naujo neduoda, o tik vispau-sišką šovinizmą, nusprendiau laiškus užbaigti paskutiniu kiek aštresniu atsakymu: jei-gu ponia Martina Lapins yra „ultra vokiečių“, tad patarčiau Frau Lapins pavarde pakeisti į „Frau Fuchs“. Redakcija išspausdino mano laišką. Dau-giau jų nemačiau.

Naujo naujo Frau Lapins — Fuchs neįneša į 232 psl. lei-dinį. Ji vėl jame kartoją, kad lietuviai ir Rytprūsijos pradėjo verztis 15 šimtmečiuje, nes valstiečiai buvo spaudžiami (ver-gavo) lietuvių ir lenkų kil-min-gųjų. 1525 m. buvo įvesta reforma, tad Rytprūsijų gyventojai, priėmė liuteronų tikėjimą. Didžiojoje Lietuvos kunigaikštystėje lietuviai liko katalikais, skirdamiesi nuo Prūsijos lietuvių kultūra, pa-pročiai. Jokios germanizaci-jos nebuvo suteikiant teisę at-tykeliams lietuviams mokytis

Lietuvos Respublikos Seimo ir JAV LB „stovų komisijos nariai su svečiais po vieno posėdžio Vilniuje 1997 m. vasarą. Iš kairės: Lietuvos Respublikos Sveikatos ministerijos patarėjas Paulius Bindokas, komisijos narė Regi-na Narušienė, Sveikatos ministras dr. Juozas Galdikas, komisijos narys Vytautas Macionas, JAV LB Socialinių reikalų tarybos pirm. Birutė Jasaitienė, komisijos narė Liuda Rugienienė, JAV LB Tarybos prezidento vicepirm. Angelė Nelsienė, komisijos narys Juozas Ardys ir pirmininkas Donatas Skučas.

Spėliojimai iš Vilniaus

GENOCIDŲ „ATMINTIES DIENOS“

Vilniuje, Lietuvos Genocido aukų muziejuje, lapkričio 7-30 d. vyksta „Atminties dienos“, skirtos sovietinių kalėjimų ir lagerių kankinimams atminti. Represuotiems Lietuvos vys-kupams — M. Reiniui, T. Ma-tulioniui, V. Borisevičiui ir P. Ramanauskui skirtas atidary-mas įvyko lapkr. 7 d. Žyminis laiškas dienraščio psl. tėsėsi ilgesnį laiką. Daviau jai lietu-viškų upių vardus, su vokie-tintus lietuviškų miestelių pa-vaadinimus, priminiau, kad lie-tuvių kalba, sėmė Karaliaučiu — Labguvą (vok. Labiau) ir t.t. Dienraštis spausdindavo, tad aš vėl atsakydavau. Pas-tebėjęs, kad M. Lapins nieko naujo neduoda, o tik vispau-sišką šovinizmą, nusprendiau laiškus užbaigti paskutiniu kiek aštresniu atsakymu: jei-gu ponia Martina Lapins yra „ultra vokiečių“, tad patarčiau Frau Lapins pavarde pakeisti į „Frau Fuchs“. Redakcija išspausdino mano laišką. Dau-giau jų nemačiau.

Naujo naujo Frau Lapins — Fuchs neįneša į 232 psl. lei-dinį. Ji vėl jame kartoją, kad lietuviai ir Rytprūsijos pradėjo verztis 15 šimtmečiuje, nes valstiečiai buvo spaudžiami (ver-gavo) lietuvių ir lenkų kil-min-gųjų. 1525 m. buvo įvesta reforma, tad Rytprūsijų gyventojai, priėmė liuteronų tikėjimą. Didžiojoje Lietuvos kunigaikštystėje lietuviai liko katalikais, skirdamiesi nuo Prūsijos lietuvių kultūra, pa-pročiai. Jokios germanizaci-jos nebuvo suteikiant teisę at-tykeliams lietuviams mokytis

lietuviškose mokyklose, melstis bažnyčiose. Lietuvių kal-bos „dingimą“ Frau Lapins — „Fuchs“ aiškina asimiliacijos pasekmėmis. Be to, Klaipėdos krašto lietuviai visuomet pri-sipažindavo prie vokiškos kul-tūros. Tą jie aiškiai parodė šešiuose seimelio rinkimuose. Lietuviai, savo vokiškumo (Deutschum) prisipažinimu tą išsprendė 1939 m. kovo mėn. 22 d. kada Klaipėdos kraštas po okupacijos vėl grįžo į Vokietijos reichą.

Leidinyje gaunamas šiuo adresu: Ad M. Gescheftstelle, Kirschblumen Str. 13, G8542 Heddenheim, Germany. Kaina 40 markų. Persiuntimo kai-nos ir užjūrį negaliu pasakyti. Manau, kad tuo pačiu adresu galima jai parašyti, primenant ir mano pavarde, mano atsa-kymus dienraštyje.

aukų portretai, dega žvakės, kaip per Velines, šią vietą lan-ko tas aukas gerbiančioji vi-suomenė.

Lapkričio 21 d. įvykusio atidarymo išpūdingiausia dalis vyko požemyje, KGB kalėjimo koridoriuje. Ten susirinkusi apie 120 dalyvių grupė turėjo galimybę aplankyti kameras, kuriose buvo kalinami kaliniai. Koridoriaus parinkimas minėjimui labai tiko: buvo šalta ir drėgna, o susirinku-siuosius iš abiejų pusių supo niūrios kameros duryš. Visi stovėjome, minėjamą pravedu-sieji kalbėjo prie Kameros Nr. 1, kurioje — tikrai žinoma — buvo laikomi „Vytautas“ (1953-1954) ir „Vanagas“ (1956-57). Atsitiktinumas, kad abu partizanų vadai kalėjo toje patioje kameroje. Atidary-mo iškilme buvo suderinta su abiejų sušaudytų (tiksliau bū-tų sakyt: okupanto nusikals-tamai nužudytų) partizanų vadų mirties datomis. „Vytau-tas“ sušaudė Maskvoje 1954 lapkr. 26 d., o „Vanaga“ — Vil-niuje 1957 lapkr. 29 d.

Apie abu karius gerai pa-ruošė paskaitą skaitė Nijolė Gaškaite. Po jos žodį tarė A. Ramanauskas dukte, Aukš-Škokauskienė: „Mielieji — cia mūsų tautos kančios namai, o man — ir asmeninio skausmo namai...“ Ji buvo 8 metų amžiaus, kai suėmė jos tėvus. Kalbėjo trumpai, jaudinančiai. Prie kameroje kabancios savo tėvo nuotraukos ji uždegė žvakę, po jos dar keli dalyviai

leidyms „Jaunoji Lietuva“, Jau minėjau, kad neolituanai įsteigė kaimo jaunuomenės sąjungą „Jaunoji Lietuva“ ir leido laikraštį „Jaunoji karta“.

Pirmaisiais veiklos metais studentai ir filisteriai veikė visose srityse: visuomenės, kul-tūros, švietimo, sporto ir ki-tur. Nepriklausomybę atkovo-jusiai Lietuvai reikėjo darbo rankų ir jaunimas skubėjo padėti.

1931 metais Vytauto Didžiojo universitete įsteigė gimini-ną Korporaciją Lietuvai. Besiplečiant aukštosios mo-kykloms ir atidarius Prekybos institutą Klaipėdoje, įsteigė LST Korporaciją Herkus Monte (Herkus Mantas), o atgavus Vilnių ir atidarius universi-tetą, dalis neolituanų per-sikėlė tenai tęsti studijų ir veikė kaip Korp! Neo-Lithuania skyrius. 1940 m. kovo 10 d. įsteigta savaran-kiška LST Korporacija Gele-zinis Vilkas. Steigėjai vos spėjo paskelbti deklaraciją,

tarė žodį. Po kalbų niekas ne-karto neplojo. Retkarčiais ša-liau stovintieji lietuvių ir baltiečių laisvės kovų sąjungos pirminin-kas Jonas Čeponis pakvietė visus susikaupti tylos minute.

Apžiūrėjome kameras. Vie-no kabeto keturių vyskupų portretai, ant kalinio tabu-retės gulėjo gelių puokštė ir spinksoje žvakė. Kameros, kur kalėjo žmonės. Svarias, gulėjo sulankstyti jo kalinio rūbai. Kameroje Nr. 1 — „Vy-tauto“ ir „Vanago“ portretai, ant taburetės žvakės ir gelės. Tą vakarą jų kameroje būdėo kariškių garbės sargybė.

Visą valandą trukusią iškil-mę filmavo „Panoramos“ te-livizijos studija. Tą vakarą ži-nioses jau matėme minėjimo trumpą ištrauką. Valdžios at-stovų nebuvo. Nė vienas kan-didatas į prezidentus irgi ne-atstilaikė. Kandidatai, be abe-jų, tuo metu virškino tą dieną prezidento Brazausko jiems surengtuose pietuose valgytus labai skanius koldūnus („Lie-tuvos aidas“, 1997.11.22)...

Išėinant iš rūsių, vienos ka-meros duryse buvo atidarytas langelis, per kurį kaliniams prižiūrėtojai paduodavo maistą ir juos stebėdavo. Ant tos nuogos lentos, ant to daug ka-maciūso langelio uždarymo, gulėjo padėta viena raudona rožė. Man atrodė, kad tai būna labai simboliška kalinių atmi-nimui paliktas, savo grožio dienose pasmerktas mirti. Gė-lės žiedas.

Antanas Dundzila

Neišspręsta, o tik atidėta

Danutė Bindokienė

JAV vyriausybė, be abejo, lengviau atsikvėpė, kai pra-ėjusios savaitės ketvirtadienį, Jungtinių Tautų inspekto-riams Irako diktatorius Sad-dam Hussein vėl leido tęsti savo darbą — tikrinti jo gink-lų sandėlius bei dirbtuves. Iš pirmo žvilgsnio atrodo, kad Hussein nusileido JT Saugu-mo tarybos spaudimui ir sutie-ko užbaigti plačiąsias, jo paties sudarytą krizę, privedusią be-veik prie naujo karo Persų įlankoje.

Tai nebe pirmas kartas per pastaruosius septynerius me-tus, kai Irako diktatorius Sad-dam Hussein pasirašytas taikos sąlykas, yra tarybų antaustis, tekstas Amerikai, bet tuo pa-čiu pakeliantis Hussein pres-tižą kaimyninių arabų valdų akyse.

Pastangos Saddam Husseino pastangos gerai pavykdo. Jos buvo sėkmingos ir ši kartą. Nors Arabų kraštai ne-turi per didelės meilės Irakui ir nesijautia saugiai jo pa-šonėje, bent kol Hussein sėdi Bagdade, vienok nuolatinis paruošties stovis galimai inva-zijai daug kainuoja ir visi mie-liau tarpusavyje prekiautų, negu leistų pinigų ginklams. Be to, pastaruosiu metu islamo kraštutiniuosius vis labiau er-zina JAV vyriausybės pasi-reiškiantis neveiksmingumas, sprendžiant konfliktą tarp Iz-raelio ir palestiniečių.

Vyrauja nuomonė, kad prez. Clinton, o ypač Valstybės sek-retorė Albright, nuolaidžiauja Izraeliui, dėl to taikos derybos neįveda pirmyn. Tad ir Hus-sein pastangos kartkartėmis „pavedžioti Vašingtoną už no-sies“ sutinkamos gan palan-kiškai. Gaila, kad ir JT Saugu-mo taryba, kuriai be JAV dar priklauso Prancūzija, Didžioji Britanija, Kinija ir Rusija, ne-labai sutaria, kaip elgtis su nuolatiniais Irako nusizen-gimais taikos sutarties punk-tams. Jau aišku, kad ekono-minės sankcijos nėra veiksi-mingos — Saddam Hussein nelabai rūpinasi savo žmonių gerove, o jie kaip tik daugiau-sia koreo trūkumus, atsiran-dančius dėl ryšių su užsieniu

suvaržymų. Antra vertus, ne visoms Saugumo tarybos narėms dau-giausia rūpi sutarties „raidė ir principai“, nes masina Irako nafta ir kitos verslo gali-mybės. Jos linkusios pro pir-škus žiūrėti į trukdymus JT in-spektoriams ir kaip galima greičiau panaikinti ekono-mines sankcijas, kad būtų at-vertos duryš plačiosios verslo su Iraku galimybės. Nepai-sant JAV vyriausybės pers-pėjimų nepasitikiėti Hussein gera valia, nes už jo statomų kliūčių JT inspektoriams grei-čiausiai slepiasi pavojingų — cheminių, biologinių, gal net branduolinių — ginklų atsar-gos, sąjungininkės vis tiek lai-kos kitokios nuomonės, iš-tyrus Didžiąją Britaniją, ku-ri paprastai remia JAV.

Šios krizės metu Saddam Hussein ištraukė naują kortą iš rankos: jis sutiko vėl išleisti JAV inspektorius į Persų įlankos karo pabaigoje įginklų sandėlius ir gamyklas, bet tik po to, kai įsikišo Rusi-ja, kaip tarpininkė tarp Jung-tinių Tautų ir Irako. „Dienos herojaus“ vardo tuo būdu užsiėmė Rusijos Užsienio rei-kalų ministras Primakovas, JAV „itikino Iraką“ išleisti inspektorius. Nėra abe-jones, kad prie to itikinimo prisidėjo ir gausus Amerikos karinių pajėgų sutelkimas Persų įlankoje, tačiau vis tiek pasaulio žiniasklaidoje pasta-tomas prez. Clinton karinis agresyvumas prieš Rusijos di-plomatijos pastangas.

Būgstaujama, kad per tris savaites, kai buvo sustabdytas ginklų patikrinimas... Irake, daug kas galėjo būti paslepta ar išvežta į sleptuves. Juo la-biau, kad iki šiol yra daug vietų, kurios taikos sutarties paragrafais buvo apsaugotos nuo JT inspektorių. Tarp jų — ir paties Hussein rūmai su aplinkiniais pastatais. Juose galima daug ką paslėpti. Tačiau Rusija linkusi manyti, kad Irakas visus sutarties rei-kašavimus išpildė, tad ekono-minės sankcijos turėtų būti atšauktos.

Egiptas, pasaulio kraštai — Arabijos, Jordanas, Saudi Ara-bija ir kiti, vengia per daug at-virai remti JAV politiką Irake, nes turi pakankamai savo rūpestių su vis stiprejančia is-lamo kraštutiniųjų veikla ir galimais dar gausesniais tero-ristiniais veiksmais. O Sad-dam Hussein džiaugiasi, kad jam pavyko dar kartą laimėti prieš nekenciamą Ameriką.

KORP! NEO-LITHUANIA DEIMANTINĖ SUKAKTIS

3

ANTANAS JUODVALKIS
(Tėsinys)

Rodas, tai buvo nedi-delės naujovės, bet tuo laiku jos sukėlė veikusių organiza-cijų ir jos įsivendinimą. Ilgai-niui ir jos įsivendinimą. Ilgai-niui ir jos įsivendinimą. Ilgai-niui ir jos įsivendinimą.

Korp! namų statyba

Pirmosioms neolituanų val-dyboms daug rūpestis ir nemi-gio naktų sukėlė patalpų stoka Kaune. Labai truko gyvena-mųjų butų. Nutarta statyti namus ir iš Kauno miesto bur-mistro (mero) gauti gražioje vietoje sklypas, tuo metu Pa-rodos g. 22 nr. (dabar 26 nr.). Buvo sudaryta delegacija ir pasiūstas į Jungtines Amerikos Valstijas aukų rinkti. Pradėti darbai sustoję, nes pritrūko lėšų. Ir amerikiečiai nebuvo tokie dosnūs, kaip tikėtasi. Nuo anstolių gelbėtasi pavie-

nių korporantų vekselių išpir-kimu. Visas dėmesys buvo su-kauptas namų statybai, o, trūkstant lėšų, net buvo ieš-kuojama namams perkėjų. 1926 m. sudaryta ūkio taryba, ku-riai pirmininkavo fil. Kazys Kasakaitis. Jis perėmė namų statybos rūpesčius, atpalai-duodama valdybą nuo to sun-kaus darbo.

Korp! valdyba tuomet įsi-traukė į universiteto studentų veiklą, leido laikraštį „Stu-dentų balsas“, vėliau „Akade-miką“ organizavo gimnazijose Jaunosios Lietuvos ratelius, įkūrė kaimo jaunuomenės Jaunosios Lietuvos sąjungą ir leido savaitraštį „Jaunąją kar-tą“.

1928 m. vasario 16 d. Korp! garbės narys kan. Juozas Tu-mas-Vaižgantas pašventino

tik iš dalies baigtus namus, kuriuose jau galėjo apsigyven-ti studentai.

Bolševikinių okupantų nusa-vintas namas iki šiol, ir ne-priklausomybę atkūrus, kor-poracijai negrąžintas.

Tautinės idėjos skleidimas

Korp! Neo-Lithuania išau-ga nariais ir sustiprėjo viduje, išplėtė veiklą, ne tik universi-tete, bet ir už jo ribų. De-šimties metų veiklą aprašė išleistoje knygoje-metraštėje „Neo-Lithuania 1922-1932“.

Šis leidinys buvo perspausdi-n-tas išėivijoje 1983 metais.

1924 metais Žemės ūkio akademijoje Dotnuvoje, įstei-g-ta Lietuvių Studentų Tauti-ninkų Korporacija Jaunoji Lietuva, o 1928 metais nuo Korp! Neo-Lithuania atsiskyrė studentės ir įsteigė savaran-kią Korporaciją Filiaie Lithu-aniae. Pradėta organizuoti gimnazijos moksleivių Jauno-sios Lietuvos būrelius, kurių reikalams buvo atgaivintas

leidyms „Jaunoji Lietuva“, Jau minėjau, kad neolituanai įsteigė kaimo jaunuomenės sąjungą „Jaunoji Lietuva“ ir leido laikraštį „Jaunoji karta“.

Pirmaisiais veiklos metais studentai ir filisteriai veikė visose srityse: visuomenės, kul-tūros, švietimo, sporto ir ki-tur. Nepriklausomybę atkovo-jusiai Lietuvai reikėjo darbo rankų ir jaunimas skubėjo padėti.

1931 metais Vytauto Didžiojo universitete įsteigė gimini-ną Korporaciją Lietuvai. Besiplečiant aukštosios mo-kykloms ir atidarius Prekybos institutą Klaipėdoje, įsteigė LST Korporaciją Herkus Monte (Herkus Mantas), o atgavus Vilnių ir atidarius universi-tetą, dalis neolituanų per-sikėlė tenai tęsti studijų ir veikė kaip Korp! Neo-Lithuania skyrius. 1940 m. kovo 10 d. įsteigta savaran-kiška LST Korporacija Gele-zinis Vilkas. Steigėjai vos spėjo paskelbti deklaraciją,

nes rusų Raudonoji armija,

Kremliaus Bolševikinių val-dovų įsakymu, 1940 m. birželio 15 d. okupavo visas Lietuvos ir uždavė veikusias organizacijas.

Korp! Neo-Lithuania veiklą stiprino Lietuvos atgimimo kovotojai ir tautinės srovės veiklos veteranai, kurių dalį neolituanai išsirinko garbės nariais.

Štai jie: kan. Juozas Tumas-Vaižgantas (1924.V.14), dr. Jonas Basanavičius (1924.XII.7), inž. Petras Vileišis (1924.XII.7), Bronius Kazys Balutis (1924.XII.7), prof. Jo-nas Jablonskis (1925.II.9), prezidentas Antanas Smetona (1927.V.11), prel. Jonas Ma-ciulis-Maironis (1928.V.11).

Okupacijų metai

Korp! Neo-Lithuania našią ir gyvą veiklą nelaukiai nu-traukė rusų bolševikų klastin-ga okupacija 1940 m. birželio 15 d.

(Bus daugiau)

L.S.T. Korp! Neo-Lithuania 1938 m. valdyba su garbės nariu B. K. Balučiu Kaune. Sėdi iš kairės: A. Juodvalkis, garbės narys ministras Bronius K. Balutis, pirm. P. Ališauskas; stovi: P. Ambrazevičius, V. Abraitis ir M. Valiukenas.

KETURIOS DIENOS KNYGOS MEKOJE: IŠ FRANKFURTO KNYGŲ MUGĖS SUGRĮŽUS

REMIGIJUS MISIŪNAS

Vienas knygų leidejas, paklaustas, kodėl atvyko ir kodėl Frankfurto mugė tokia populiari, atsakė, kad visi vyksta į Frankfurtą, nes į Frankfurtą vyksta visi.

Vyksta — siemet jau 49-ą kartą. Tiesa, mugės šaknys siekia viduramžius, kada Frankfurte buvo prekiaujama bei keičiamasi knygomis ar rankraščiais. Frankfurto mugė išpopuliarino J. Gutenberg'o išradimą, vienok istorija taip lėmė, kad Frankfurtą nu-rungė Leipzigo mugė. Tik po- carinis Vokietijos padalijimas privertė leidejus atsiment Frankfurto. 1949 m. čia susi- rinko vien Vakarų Vokietijos leidejai, tačiau greitai mugė tapo tarptautinė. Šiuo metu į ją renkasi leidejai, prekybinin- kai ir kompiuterių gerbėjai (siemet jiems skirta produkci- ja užėmė net dvi sales). Be to, čia pilna senų ir naujų garse- nybių (kaip kad šiemetinis Nobelio literatūrinės premijos laureatas italų dramaturgas Dario Fo), intelektualų, politi- tikų ir net karališkų šeimų narių, kuriuos vilioja mugės garsas. Tad mugė — neeilinis Vokietijos kultūrinio gyven- imo reiškinys, jo svarbą liudija ir tai, kad mugę atvažiuoja apie 8.000 žurnalistų, jai skir- tiam specialūs seminarai, lei- diniai, laikraščiai, TV ir radio laidos, spektakliai, kino fil- mai, dailės ir knygų parodos.

Jau keliolika metų mugėje būna pagrindinė tema — vienos valstybės ar srities knyga. Siemet tokia tema buvo Portu- galija, kitamet bus Šveicarija.

Kada bus Lietuva — neverta spelioti, nes, sako, tokia garbė kainuoja penkis milijonus do- lerių...

Idomi mugės darbo tvarka: knygų naujienų ištroškę smul- suoliai leidžiami tik jai bai- giantis. Pirmąsias tris jos dar- bo dienas čia netrūkdomi ka- raliauja profesionalai. Visa jų armija — apie 60.000 žmonių — tariai del teisių, sudaro kontraktus, mažmenininkai perka knygas iš didmenininkų ir t.t. Jų darbas trejopas: leidejai prie stendo susiti- kinėja su lankytojais, atsiti- kinėjais ir kviečiamaisi dalyvau- ja iš anksto suplanuotose, ar mugės metu sutartuose, susi- tikimuose ir mugės renginiuose, kryptingai apžiūri mugės ekspozicijas, dairydami ide- jų naujienoms leidiniams, ga- limų partnerių bendrai leidy- bai.

Mugė — daugiaaspektis įvykis, kuriuo negali pakeisti susirašinėjimas ar faksas. Lei- dėjai privalo kartą per metus susitikti vienoje vietoje, iš- vysti naujus bei senus veidus, problemų sprendimo būdus, įvertinti bendros leidybos bei technologijų pritaikymo gali- mybes.

Tai, kad šiandien Frankfur- to knygų mugė yra tokia, ko- kia yra, ji turi būti dėkinga savo direktoriui Peter Veid- haas. 1973 m., kada jis tapo mugės direktoriumi, joje daly- vavo 800 leidyklų. Kasmet jų skaičius didėjo ir šiemet mugėje dalyvavo jau 9, 587 leidyklų iš 107 kraštų. Jos atvežė apie 306.000 knygų, kurios buvo eksponuojamos keliolikoje didelių šalių. Ben- dras jų plotas siekia 150.000 kv. metrų.

Vienos salės yra specializuo- tos, atiduotos meno, mokslo, vaikų, grožinei ir negrozinei knygai, kitos — atskirų re- gionų leidejams. Taip pat yra vietos, kur eksponuojama įranga leidejams ir knygų pre- kybininkams.

Jau nuo seno mugėje gale- davi užtikti vieną kitą lietu- višką knygą. Kai kurios bū- davo demonstruojamos buvu- sios TSRS ekspozicijose. Savo knygas pristatydavo ir išeivų leidyklos. Daug platesni ke- liai lietuviškai knygai į Frank- furto atsivėrė po komunizmo žlugimo. Frankfurto mugės iniciatoriai ėmėsi iniciatyvos pagelbėti Rytų Europos leide- jams integruotis į bendrą viso pasaulio leidejų šeimą. Daug prie to prisidėjo ir Atviros Lie- tuvos fondas, ir jo leidybinės programos direktorė Giedrė Bautrienė. ALF rengdavo ir rūpindavosi bendru, valstybi- niu Lietuvos leidejų stendu mugėje, finansiškai paremda- vo jų kelione.

Pirmas žingsnis buvo nedrąsus — 1993 m. Frank- furto mugėje dalyvavo tik aštuoni Lietuvos atstovai. Siemet jų skaičius padidėjo dešimteriopai. Tiesa, vienu metu atrodė, kad didesnė jų dalis pasieks Frankfurtą, mu- gei jau baigiantis. Mat jie ke- liaivo autobusu, kuris niekaip nenorėjo spartiau važiuoti, ypač kalnuose. Urzgė, ropšda- mas į įkalnę, čiaudėjo ir grasi- no visai užgesti. Laimei, nors vaziavusieji ir nespėjo į pa- rodos atidarymą, tačiau džiau- gėsi speje pasiekti mugę spa- lio 14-osios vakare ir paruošti

Apsilankius pas Silviją Velavičienę Martyno Mažvydo Valstybinėje bi- bliotekoje Vilniuje š.m. liepos mėnesį, PLB seimo metu. Iš kairės: Dalia Puškorienė iš Cleveland, OH, Liuda Rugienienė iš Detroit, MI, ir Silvija Velavičienė.

savo stendus pirmą mugės darbo dieną.

Siemet kelios Lietuvos lei- dyklos — „Alma Litera“, „Šviesa“, „Baltos lankos“, Lie- tuvos rašytojų sąjungos, „Mar- kas“, „Fodis“ ir Dailės akade- mijos bei knygų prekybos fir- ma „Mūsų knyga“ turėjo mugėje savo stendus. Be to, į Frankfurtą atvyko knygų pre- kybininkai iš Kauno ir Vil- niaus su senesniais įsisteigusios Lietuvos knygų prekybininkų sąjungos prezidentu V. Ja- ruciu priekyje bei keletu bib- liotekininkų. Kaip kviestinis Vokietijos užsienio reikalų ministerijos ir Frankfurto mu- gės svečias dalyvavo leidykla „Tito Alba“. Dar 40 leidyklų knygos buvo demonstruojamos ALF globojamame valstybi- niame Lietuvos stende.

Visi mugėje turėjo darbo per- aksis. Vieni dirbo prie stendų, susitikinėjo su atsitikinėjais bei kviestiniais lankytojais, dalyvavo mugės renginiuose, kiti suko ratus mugės salėse, dairydami idejų naujiems leidiniams ar naujų partnerių. Pastarieji turėjo turėti geros sveikatos, stiprių kojų ir žvirių akių, kad mu s mar- gumyne užtikytų tą vienintelę, pačią svarbiausią knygą. Be to, prie Lietuvos leidyklų stendų įvyko du renginiai: „Fodis“ išleisto M. K. Čiur- lionio albumo pristatymas ir bendra Baltijos valstybių lei- dėjų prezentacija, kur, kaip paprastai, dalyvavo nemažai garbių svečių.

Tai, ką nupirko mūsų leidejai ir prekybininkai, anksčiau ar vėliau pamaty- sime Lietuvos knygynuose. Daug idomiau ir svarbiau, ką jiems pavyko parduoti, tačiau nesinorėtų apie tai kalbėti, tu-

rint daugiau nuogirdomis pa- remtą informaciją. Norisi tik pastebėti, kad mūsų leidejai, nebe pirmą kartą dalyvau- dami mugėje, jau išmoko, kaip tas daroma. Jie apsirūpino bent minimaliausia informaci- ja apie save ir savo leidinius, vieni — katalogais, kiti — lankstinukais — su trumpomis savo knygų anotacijomis anglų kalba. O „Tito Alba“ dar parengė ir lankstinuką anglų ir vokiečių kalbomis apie jų senesnią išleistą J. Kunčino romaną.

Norisi pasakyti keletą žo- džių apie šią jauną ir labai idomiai dirbančią leidyklą bei jos energingą direktorę L. Va- ranavičienę. Taip nutiko, kad teko iš arčiau stebėti šios lei- dyklos darbuotojų darbą mugėje. Jie ypač stengėsi atkreipti lankytojų dėmesį į tris naujausias savo knygas: „Ak- vile“ (skirta Australijoje miru- šiai dailininkei A. Zavišaitėi, beje, Taivano leidejai, susi- domėję šia knyga, norėtų išleisti dailininkės darbų al- bumą), minėtąjį J. Kunčino ro- maną ir lietuvių poezijos, pro- zos bei dramaturgijos anto- logiją anglų kalba, kurią su- darė JAV lietuvių J. Strioliūtė. Pastarąją susidomėjo ne vienas lankytojas, ieškojęs lietu- vių literatūros pavyzdžių an- glų kalba. Tarp jų buvo ir leidejas ir Portugalijos, ir mugės dalyvė iš Indijos, ir kiti.

Šios knygos sėkmė, kurios išleidimui „Tito Alba“, kad ir kiek vargo, negavo nei cento iš valstybinių institucijų, net ir iš Europos ministerijos, ku- riai, atrodo, turėtų rūpėti lie- tuvių literatūros žygis į Eu- ropą, dar sykį priminė įsisėnėjusią bėdą: Lietuvoje la- bai trūksta tokių institucijų, kokias turi Norvegija ir kitos valstybės, remiančios savo literatūros leidybą kituose kraštuose. Aišku, kai kas pak- laus — o ar turime ką siūlyti ir finansuoti? Žinia, galima ginčytis, bet kol su mūsų tem- pais sukursime tokias struk- tūras, atsirast ir ką finansuoti. O gal tai nutiks greičiau, nes Lietuvos leidejai žada rimtai imtis šios problemos spren- dimo. Tiesa, į po mugės vykusį renginį, skirtą šiai bėdai, kurį organizavo Mokslo akademija, neatvyko nei vienas kvieštas valstybinių institucijų atsto- vas, bet leidejai nesiruošia pasiduoti.

Nesiruošia, nes Frankfurto mugė — tokia šventė, kuri verčia, vos sugrįžus, ruoštis kitai. Ir kas žino, gal ims ir kokiam valstybės paremtam

Lietuvos rašytojų šypstels to- kia sėkmė, kokia šiemet ištiko iki tol nežinomą rašytoją iš Anglijos Robert Mouson, ku-

SUSITARĖ DĖL BENDRADARBIAVIMO

Klaipėdos miesto meras Eu- genijus Gentvilas ir Klaipėdos universiteto rektorius prof. Stasys Vaitekūnas pasirašė savivaldybės ir universiteto bendradarbiavimo sutartį.

Ji numato, kad miestas savo žinion perims ir rūpinsis uni- versiteto studentų bendrabu- čiais, vardinėmis stipendijo- mis skatins gabiausius stu- dentus bei organizuos studen- tų praktiką mieste. Klaipėdos miesto savivaldybės padės to- limesniam universitetinio miestelio kūrimui.

Universitetas padės savival- dybei rengti švietimo, kultū- ros, sporto ir socialinės rūpy- bos renginius.

Universitetas su savivaldy- be bendrai organizuos suaug- siųjų studijas, kvalifikacijos kėlimo ir perkvalifikavimo pro- gramas, steigis miestui ir uni- versitetui svarbius studijų, mokslo ir kultūros centrus, or- ganizuos konferencijas.

Konkreiti darbo programa bus rengiama kasmet.

Pirmą kartą sutartis tarp Klaipėdos miesto ir universi- teto buvo pasirašyta 1992-ai- siais, tačiau naujos bendra- darbiavimo galimybės ir veik- los kryptys paskatino parengti naują dokumentą, kuris galios iki 2000-ųjų pabaigos.

Universiteto rektorius S. Vaitekūnas teigia, kad sutar- ties reikalingumas nekelia abejonių ir tikisi, kad ji bus įgyvendinama konkrečiais darbais.

Miesto meras E. Gentvilas mano, kad „ši sutartis padės kurti ir universitetinio miesto įvaizdį“. (BNS)

PASKELBTAS KONKURSAUS FILMUI APIE LIETUVĄ

Europos reikalų ministerija paskelbė konkursą video fil- mui apie Lietuvą.

Filmo trukmė turėtų būti iki 15 minučių, jame turėtų būti pristatyta šiuolaikinė Lietuva, siekianti narystės ES ir NATO, savo geopolitinę padė- timi atverianti naujas gali- mybes Vakarams. (BNS)

riam už, ką tik parašytą ro- maną britų, amerikiečių ir vo- kiečių leidejai Frankfurte su- mokejo kelis milijonus dolerių. Gal, jei tik leidejams pavyks įtikinti valdžios vyrus, kad knyga taip pat gera Lietuvos įvaizdžio formavimo priemonė.

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

**ELEKTROS
VEDIMAI—PATAISYMAI**
Turio Chicago miesto leidimą.
Dirbu užmiesty. Dirbu greitai,
garantuotai ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

**LIETUVIS, lauko priežiūros darbu (land-
scaping/maintenance) bendroves savi-
ninkas, Washington, D.C., ieško darbi-
ninko, kuris galėtų atlikti lauko priežiūros
darbus. Pradinis mokestis \$6 į valandą.
Galima dirbti 10-12 valandų per dieną su
viršvalandžiais. Reikalingas darbo
leidimas. Suteikiamas pigus būstas — \$130
mėnesiui. Kreiptis tel. (202)244-2373.**

TAISOME
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO
MAŠINAS, ŠALDYTUUVUS,
SILDYMO SISTEMAS,
VIRYKLAS, ORO VESINTUVUS.
H. Deckys
Tel. 773-585-6624

Bridgeview, IL
Išnuomojamas gražus butas
gražiamame name, 3 aukšte. Du
miegi, šiluma, karštas vanduo,
skalbykla, vieta pastatyti auto.
Tel. 708-599-9298.

**Pigiai, greitai ir
kvalifikuotai atlieku
dažymo darbus. Antanas,**
tel. 773-581-8324

**Needed: 4 ladies to take
care of older people.
You must speak English
\$75-\$120 per day.
Please call: 1-414-763-2615**

REAL ESTATE

**GREIT
PARDUODA**
**RE/MAX
REALTORS**
(773) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS
• Greitas ir sąžiningas patarimas
• Nuosavybės įkainavimas veltui
• Perkame ir parduodame namus
• Pensininkams nuolaida

MISCELLANEOUS

**Naujai atvykusiems padedame susi-
tvarkyti "Soc. Sec.", vairavimo teises.
Reikalui esant, už papildomą mokestį,
galime klientus nuvežti į tas įstaigas ir
parvežti namo. Padedame įsidarbinti.
Skambinti Robertui: tel. 312-688-4458**

**Moteris 57 m. ieško
bet kokio darbo.
Skambinti:
773-925-9644**

Išnuomojamas 1 mieg. butas,
3 aukšte, \$350 į mėn.
+ "Sec. deposit".
Tel. 708-780-1209.
Skambinti po 6 v.v.

VALOME
**KILIMUS, BALDUS
IR GRINDIS**
J. BUBNYS
773-737-5168

**Reklamavimas
DRAUGAI!**
773-585-9500

Namams Paskolos, Apdraustos Sąskaitos

**Mutual Federal Savings and Loan
Association of Chicago**

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608

(773) 847-7747

Casimir G. Oksas, President

Patarnaujame Čikagos ir Apylinkių Lietuviams Daugiau Kaip 91 Metus.

Midland Federal
Savings and Loan Association

75 metus aptarnauja lietuvius

Indėliai iki \$100,000.00

Apdrausti Federalinės valdžios

MARQUETTE PARK
2567 WEST 69th STREET

(1-312) 925-7400

BRIGHTON PARK
4040 ARCHER AVENUE

(1-312) 254-4470

BRIDGEVIEW

8929 S. HARLEM AVE.

(708) 598-9400

Grazinos Landsbergienės apsilankymo Los Angeles, CA, „Vaikų vilties“ būstinėje. Iš kairės: motina iš Lietuvos, Ingrida Jodelienė, Gr. Landsbergienė ir pirm. Danguolė Navickienė su besigydančiais vaikais.

LAIŠKAI

KODĖL LIETUVOS PASTUOSE DINGSTA MŪSŲ LAIŠKAI

Ne vienas mūsų skundžiasi, kad į Lietuvą siunčiami laišškai yra tikrinami ir dažnai dingsta. Šiuo reikalu Br. Juodelis parašė kelis straipsnius. Jis („Draugas“ #202) rašo, kad šie straipsniai atkreipė ir informatikos (greičiau informacijos) ministro dėmesį. Jis džiaugiasi, kad paskutiniu metu pašto patarnavimai žymiai pagerėjo.

Tačiau dėl laiškų dingimo nei kiek mažiau esame kalti ir mes patys — laiškų siuntėjai. Ne vien pašto valdininkai lauzo įstatymus. Juos lauzo ir užsienio lietuviai.

Ši visa bėda nėra nauja. Jos šaknys siekia net ir dr. V. Kudirkos laikus. Bet, žinoma, to meto laiškų „tikrintojai“ turėjo visai kitus tikslus. Lietuvoje leidžiamo „Ūkininko“ žurnalo Nr. 9 Auryla, prisiminęs „Varpo“ gadyne, išpėja užsienio lietuvių: „Tik negalvokit laiškuose siųsti pinigų — pašte užuos ir tavo pinigėliams kaput“. Jei žiūrėtum Lietuvos TV „Panoramos“ laidą, tai galėtum įsitikinti, kad laišškai arba siuntiniai „operuojami“. Mat pašto taisyklės plieninės — 0 tokį laišką išdraskys, pinigų nusavins: pašto tikrintojai turi teisę įstatymškai atimti pinigų iš laiško valstybės biudžetui. Čia dar derėtų pridėti, kad tie „nusavinti“ pinigėliai vargu patenka į valstybės biudžetą, o greičiau į „tikrintojų“ kišene.

Bet ir mes, dėdami pinigėlius į laiškus, pažeidžiame įstatymus. O, dingus laiškam ir pinigams, patiriame užpelnytą bausmę. Ir tik tada, kai pašto valdininkai bus įtikinti, kad užsienio lietuviai laikosi įstatymų ir niekada į laiškus pinigų nededa, nustos juos „tikrinti“. Tada savaimė šis nemalonus reikalas bus išspręstas.

Artėja didžiosios šventės. Paspilvėl sveikinimo kortelės ir laišškai į tėvų žemę. Tad gal ir pradėkime jau dabar prisilaikyti įstatymų ir nebedėti į laiškus nei penkinės, nei dešimtinės. Bandykime surasti kitokių, įstatymškai pateisinamų, kelius apdovanoti savuosius.

Jonas Daugėla
Ormond Beach, FL

**AMERIKOS PAŠTO
ZIP-KODAS: 60629-2913**

Amerikos paštas jau daugiau kaip 10 metų yra įvedęs vadinamąjį „zip+4“. Mums truko daugiau negu 20 metų priprasti prie pirmųjų penkių „zip-kodų“, o jau prieš 10 metų tas pats paštas įvedė dar keturis kodus (numerius), rodos lyg penkių neužtektų. Ir tikrai neužteko. Štai kodėl: pirmi trys numeriai pasako, kokiam mieste, 606 visuomet reiškia Čikagą, kiti du 29 visuomet reiškia Marquette Parką, nuo Western gatvės iki Cicero gatvės, kas sudaro labai daug gatvių. Bet dar kiti 29 reiškia nuo 6600 iki 6699 S. Troy St., o 13 reiškia tik vakarinę Troy gatvės pusę.

Taigi, naudojant „zip+4“, visas Marquette Parkas tampa išskirtas ir pusgates ir tai atlieka naktį veikiančios pašto kompiuteriai. Mūsų paštininkas, ryte atėjęs, susideda keiliolika pusgatvių ir maišus ir pradeda išnešioti.

Tačiau lietuviškoji spauda dar toli iki pašto kompiuterių. Pradedant redakcijomis ir baigiant su administracijomis, beveik visi lietuviški leidiniai

dar ir šiandien ne visur pažymi savo leidinio „zip+4“ net savo pačių spausdiniuose, rodos, kad „zip+4“ tik vakar atsirado! Tai ką kalbėti apie skaitytojus, kurie siunčia ir savo mokesčių, ir draugams užprenumeruoja, nepatymėdami „zip+4“?

Užtat nuo praeitų metų tokie leidiniai, kurie siunčia spaudą be „zip+4“, jau moka aukštesnes persiuntimo kainas, o ateityje tos kainos vis didės kas metai. Taigi pats laikas atsibusti. Užot kaltinę paštą, geriau išmokime juo naudotis: šalia savo ar draugo adreso, būtinai pažymėdami „zip+4“ (devynių numerių kodą).

Jonas Kučėnas
Chicago, IL

KAD NEKLADŽIOTŲ TAMSOJE

Beatricės Mikėnienės mirties pranešime (1997 m. „Draugo“ 214 Nr., 5 psl.) skaitome, kad ji gimė Turtijoje Karsko apskrityje. Tai klaida.

1928 m. Rokiškyje prieš jos santuoką su Šaulių rinktinės vadu kapitonu Balium Mikėnu, mano artimu draugu, verčiau jos krikšto metriką į lietuvių kalbą iš kažkurios slav kalbos (ukrainiečių ar moldavų, bet ne iš didžiurusių).

Velionė buvo krikščionė, armėno dvasininko amėnų krikščionių apeigom. Tėvai Petras (dėl jo vardo galios negulda) Susnys ir Paulina Stašytė. Tėvas buvo feleris ir tarnavo kažkokio rusų įstaičio, anuometinės rusų valdomoje Armėnijos dalyje. Taigi — ne Turkijoje.

Šią pataisą rašau tuo tikslu, kad velionės artimieji neklaidžiotų tamsoje.

Stasys Giežė
Jurgelėvičius
Dudley, MA

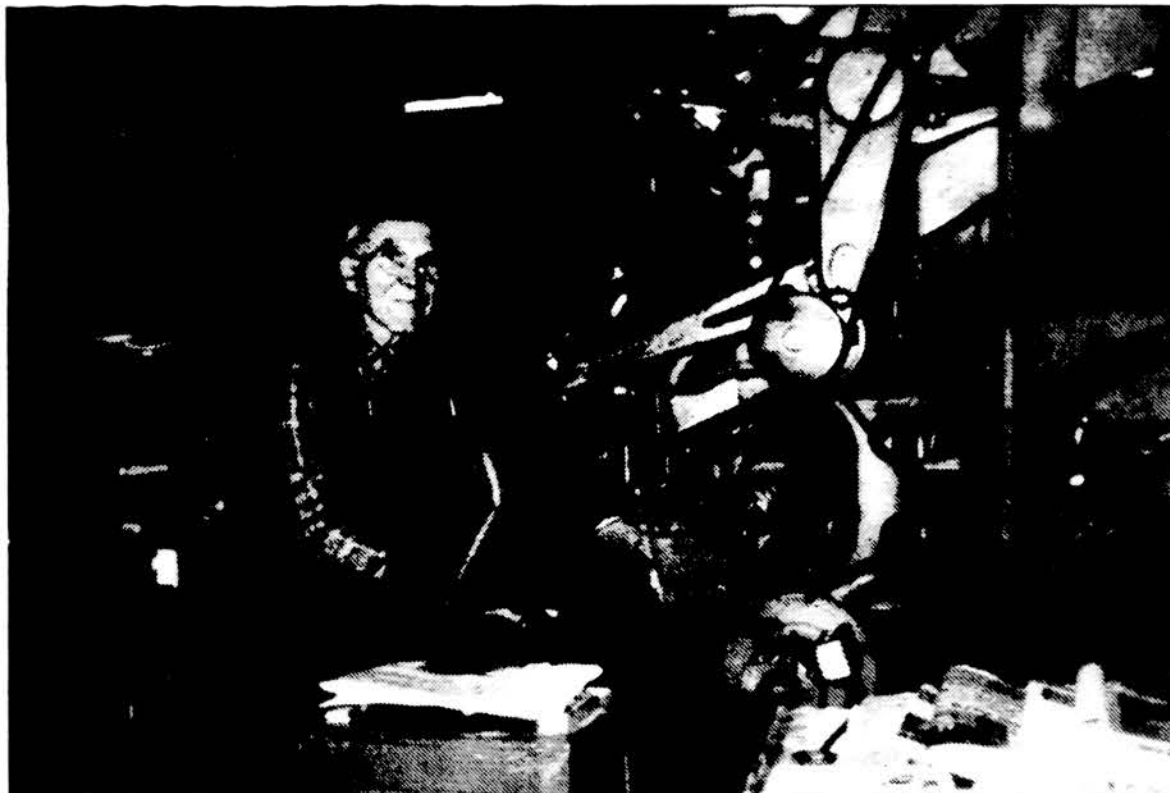
PASISAKYMAS PASISAKYMU NELYGUS

Spalio mėn. 7 dienos „Draugo“ laiškų skyriuje, reaguoama į mano straipsnį apie „Dainavos“ okteto koncertą Clevelande, Taura (slepdamas savo pavardę), su giliu pasipiktinimu, „taiso“ mano klaidas ir abejoja mano pagėjimu perduoti skaitytojams tikslią informaciją. Jos nepasitenkinimas mano rašymu kyla dėl to, kad aš kritiškai pasisakiau prieš kalbas tarp dainų. Visada buvau niekam nepataikaujanti žurnaliste, tai rašau, ką jaučiu, ir bandau perduoti ne vien savo, bet ir publikos nuotakas. Tiek pertraukos, tiek vaišių metu visi, su kuriais kalbėjau, kritikavo dainas ir išstėtas kalbas. Aš Tautos asmeniškai neužgavau, o dėl dažnų ir per ilgų kalbų gal kaltė tektų programos sudarytojams. Kai kurios mano straipsnyje padarytos programos klaidos atsitiko todėl, kad, darydama užrašus, negalėjau susikoncentruoti, išnaudodama tarpus tarp dainų, nes man trukdė lauros kalbos, o vietoj „raiba gegutė“, išėjo „kalba gegutė“ — tai sukeistos raidės.... Taura, programoje įrašyta kaip „pranešėja“, privalejo to vaidmens laikytis, nors pradžioje Dainavos stovyklos istorijos apžvalgą buvo reikalinga ir turiniga, ir paminėjau, kad buvo gražiai skaitytos Dalios Stankienės poezijos ištraukos. O kad Taurai buvo įteikta ne rožių, bet egzotiškų gėlių puokštė, nemanau, kad tai buvo didelė klaida, nes iš tolo man atrodė, kad tai rožės. Norėjau tik paminėti, kad ji buvo pagerbta. Prasti mano akiniai?

**PADĖKA MARIJAI
ROČKUVIENEI UŽ
DOSNĄ AUKĄ**

Jūsų dosnią Kolegijai auką (10,000 dol.) per Praną Povilaitį, gavome šiandien. Visų vardu: Kolegijos vadovybės, studentų ir seselių (7 lietuvių, jų tarpe 3 studentės), tauri Jums didelį ir nuoširdų aciu už Jūsų gerą širdį. Jūsų medžiaginė parama mums yra kartu ir dvasinė bei moralinė parama, visos lygiai vertinama ir reikalinga.

Pereitais mokslo metais mes išleisime į Lietuvą 14 jaunų

Brolis Vincas Žvingilas prie senųjų „Draugo“ spausdinimo mašinų. Jis net 60 metų dirbęs „Draugo“ spausdintuve.

Mūsų visuomenėje įprasta pikta reaguoti į atvirumą, tai dažnai esu asmeniškai puolama. Nors nemaloni tiesa, ne visiems patinka, bet pataikavimas ir tuščias gyrimas man yra nepriimami. Spaudos laisvė duoda teisę atvirai ir kritiškai pasisakyti, ko man Taura neleidžia. Tačiau toji laisvė taip pat neduoda teisės užgauti. Taura viešai mane užgauna, išreikšdama abejones apie mano pagėjimą bei sugebėjimą. Aš iki šiol maniau, kad mano sugebėjimas dalytis savo nuomone su skaitytojais nėra labai prastas. Kalbant apie objektyvumą, Taura ignoravo, kad aš labai pozityviai įvertinau „Dainavos“ okteto koncertą, tik išliejo savo nepasitenkinimą manimi.

Aurelija M. Balasaitienė
Richmond Hgts, OH

**V. ADAMKUS BUVO IR
YRA ŽINOMAS
ŽINIASKLAIDAI**

„U.S. News & World Report“ (1981.11.30) buvo išspausdintas trijų puslapių straipsnis „The 5,994 Supercrats Who Decide Your Fate“. Laisvai išvertus: beveik 6,000 aukščiausio rango biurokratai nulemia Amerikos gyventojų gyvenimą.

Penkių įtakingiausių biurokratų tarpe trečdalis puslapio skirtas Valdui Adamkui, įskaitant ir nuotrauką. Aprašoma, kaip jis, rizikuodamas savo karjera, nepasidavė Washington valdžiai, kuri norėjo jį nuslopinti, kad nepakenktų turizmui, neiškeltų viešumon vieno Kentucky valstijos ežero užteršimo gyvsidabriu. Adamkus jautė valdžios spaudimą sušvelninti užimtą poziciją. Tačiau nepasidavė biurokratiškam manipuliavimui, laikydamasis savo griežto ištikimimo, perspėjo gyventojus apie pavojų. Valdžia jo nenubaudė, teisybė laimėjo!

Tebūnie tai priminimas tiems, kurie Lietuvos spaudoje teigia, kad kandidatas į Lietuvos prezidentus „Valdas Adamkus yra visiškai nežinomas JAV žiniasklaidai“.

Leonidas Ragas

Itasca, IL

A.†A. Dr. BRONIUI KRAKAIČIUI

mirus, jo sesutę MARYTĘ ir jos vyrą VACIŲ, dr. E.SALIKLĮ su šeima, dr. D.SALIKLYTĘ, nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

A. ir S. Grigaičiai
V. ir A. Leliai

Š. ir R. Mingelai
Dr. S. Pragulba

PENKERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

„Kas tiki mane, nors ir
mirtį, bus gyvas“.
Jn. 11.25

A.†A. JUOZAS MIKA

1992 m. lapkričio 30 d. mūsų mylimas Tėvelis, Uošvis ir Senelis įžengė į Amžinąjį Gyvenimą.

Šią sukaktį mini: **Dalia, Kazys, Audrytė Navasaičiai**

A.†A. Dr. RIMUI VIENUŽIUI

mirus, gilaus liūdesio valandoje, reiškiamo nuoširdžiai užuojautą žmonai JANINAI, sūnams ANDRIUI, PAULIUI, VYTAUTUI su šeima, broliui KESTUČIUI Lietuvoje, visiems giminėms ir artimiesiems.

Alma ir Valdas Adamkai
Jolita ir Algirdas Biručiai
Vena ir Aleksas Lauraičiai

DRAUGAS, antradienis, 1997 m. lapkričio mėn. 25 d.

A.†A. Brolis VINCAS ŽVINGILAS

Mirė 1997 m. lapkričio 22 d. 9:30 val. vakaro. Gimė 1908 m. spalio 20 d. Waterbury, CT. Įstojo į Tėvų Marijonų vienuoliją, Šv. Kazimiero Provinciją 1933 m. Dirbo 60 metų „Draugo“ spausdintuve prie spausdinimo mašinų.

Nuliūdę liko brolis ir sesuo su šeimomis ir jo bendraboliai marijonai — kunigai ir broliai.

Velionis pašarvotas lapkričio 25 d., antradienį nuo 2 iki 8 val. vakaro Petkaus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St., Chicago.

Lapkričio 26 d. 10 val. ryto bus atlydėtas į Šv. M. Marijos Gimimo bažnyčią. Po gedulingų šv. Mišių 10:30 val. ryto, velionis bus palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse, Tėvų Marijonų sklype.

Velionio draugai ir pažįstami prašomi atsilankyti į gedulingas laidotuvių šv. Mišias.

Laidotuvių direkt. Donald M. Petkus, tel. 800-994-7600.

A.†A. DANIELIUS NORMANTAS

Gyveno Garden Homes, IL.

Mirė 1997 m. lapkričio 21 d., sulaukęs 81 metų.

Gimė Lietuvoje, Salantuose.

Nuliūdę liko: žmona Barbara Normantas Rapalis, sūnūs — Danielius, marti Stasė, Algis, marti Sue, Rimas, marti Aspasija; dukterys — Rita Scanlon, zentas Michael, Jovita Pernecky, zentas Leonard; dešimt anukų ir keturi proanūkai.

Velionis buvo pašarvotas sekmadienį, lapkričio 23 d. nuo 3 iki 9 v.v. Andrew J. McGann & Son laidojimo namuose, 10727 S. Pulaski Rd., Chicago, IL.

Laidotuvės įvyko pirmadienį, lapkričio 24 d. Po religinių apeigų laidojimo namuose 11 val. ryto, velionis palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuliūdę: žmona, sūnūs, dukterys, marčios, zentai, anūkai ir proanūkai.

Laidotuvių direkt. Andrew J. McGann & Son Funeral Home, tel. 708-423-5400.

A.†A. ELZBIETA SKINDERIENĖ BEINORAITĖ

Gyveno Chicago, West Lawn apylinkėje.

Mirė 1997 m. lapkričio 22 d. 9:20 val. ryto, sulaukusi 87 metų.

Gimė Lietuvoje, Raseinių apskrityje. Amerikoje išgyveno 29 m.

Nuliūdę liko: sesuo Jadvyga Poškienė, sūnėnas Edmundas Radavičius su žmona Aldona; dukterėčia Adelė Griniene su vyru Juozu ir jų dukros Viktorija ir Kristina Izokaitytės. Taip pat mirusios sesers Elenos vaikai su šeimomis bei kiti giminės Lietuvoje.

Velionė buvo pašarvota lapkričio 24 d. pirmadienį nuo 2 iki 8 v.v. Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St., Chicago.

Laidotuvės įvyks antradienį, lapkričio 25 d. Iš laidojimo namų 10 val. ryto bus atlydėta į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje bus aukojamos 10:30 val. ryto šv. Mišios už velionės sielą. Po šv. Mišių velionė bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: sesuo, sūnėnas, dukterėčia su šeimomis.

Laidotuvių direkt. Donald M. Petkus, tel. 800-994-7600.

A.†A. Dr. RIMUI VIENUŽIUI

mirus, reiškiamo nuoširdžiai užuojautą žmonai JANULEI, sūnams VYTUI, PAULIUI, ANDRIUI ir jų šeimoms.

Dalia ir Algis Augūnai
Vanda ir Vytautas Majauskai
Birutė ir Antanas Čiuriai

A.†A. Vet. dr. BRONIUI KRAKAIČIUI

iškeliavus už šio žemiško gyvenimo ir laiko ribų, mūsų nuoširdi užuojauta Velionio seseriai MARYTEI SALIKIENEI, jos šeimai, giminėms ir artimiesiems.

Čikagos Lietuvių Fronto Bičiuliai

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Brolis Vincas Žvingilas, MIC, mirė š.m. lapkričio 22 d., 9:30 val. vak., sulaukęs 89 m. amžiaus. Marijonų vienuolijos šv. Kazimiero provincijos įstojo 1933 m. Didelę gyvenimo dalį dirbo „Draugo“ spausdintuve prie spausdinimo mašinų, o ir, sulaukęs senatvės, nuolat plūso, nebuvo be darbo. Apie jo mirtį ir laidotuves platesnį pranešimą spausdiname šios dienos 5 psl.

Šeštadienį, lapkričio 29 d., tarp 10 ir 11 val. r. (225 kambaryje), Vilniaus aviacijos instituto direktorius hab. dr. Jonas Stankūnas kalbės tema: „Aviacijos specialistų rengimas Lietuvoje“. Publika kviečiama pasiklausyti.

Lapkričio 27 d., Padėkos diena, ir lapkričio 28 d., penktadienį, „Draugo“ administracija, redakcija ir spausdintuvės nedirbs. Trečiadienį, lapkr. 26 d., išleidžiamas „Draugo“ šeštadienio laida su kultūriniais priedu.

Lietuviškų blynų pusryčiai ruošiami šv. M. Marijos Gimimo parapijos salėje sekmdienį, lapkričio 30 d., po 8, 9:15 ir 10:30 val. r. Mišią.

Onutė ir Viktoras Skudzinai, Chicago, IL, „Draugo“ dienraščio atsianti 100 dol. auką. Esame nuoširdžiai dėkingi.

Marija Kapačinskienė, Chicago, paaukojo „Draugui“ 100 dol. Širdingai dėkojame.

Elena ir Jonas Skladaičiai, Philadelphia, PA, siūsdami pinigų už „Draugo“ prenumeratą, pridėjo 115 dol. auką, už kurią esame dėkingi.

Mokslo ir kūrybos užbaidymo pokylis bus lapkričio 29 d., šeštadienį, 7 val. vak., Lexington House salėje, 7717 W. 95th Str. Šokiams gros „Nemuno“ orkestras. Bilietai užsakomi telefonais: 708-361-4770 arba 708-361-5128.

Vera Paulionis, Sun City West, AZ, laikraščio išlaidoms sumazinti mus apdovanojo 105 dol. auka, tuo patiu pratesdama ir laikraščio prenumeratą. Esame labai dėkingi.

Juozas Kazlauskas, Waterbury, CT, siūsdamas laikraščio prenumeratą, pridėjo 105 dol. sumazinti laikraščio išlaidoms. Nuoširdus aciu!

Pasaulio lietuvių centro bendros Kūčios bus gruodžio 21 d., 12 val., didžiojoje salėje. Vietas reikia užsakyti iš anksto tel. 708-448-7436. Ruošia PLC renginių komitetas.

Daug gražių žodžių buvo parašyta apie „Draugo“ koncertus, ruoštus įvairiuose lietuvių telkiniuose ne tik JAV, bet ir Kanadoje. Daug pagyrimų teko ir koncertų programos atlikėjams, solistams. Aušrai Cicėnaitėi, Vaidui Vyšniauskui ir pianistei Eugenijai Kuprytei. Kam neteko koncerte dalyvauti — gailisi, o kas jį girdejo — norėtų dar kartą pasiklausyti. Ir vieniems, ir kitiems į pagalbą ateina Aleksandras Plėnys, paruošęs puikią koncerto vaizdajuostę. Ją galima įsigyti „Draugo“ administracijoje. Kaina 30 dol.; su persiuntimu — 32.50 dol. Pasinaudokite progą, juk ir Kalėdos ne už kalnų, tad vaizdajuostė yra puiki dovana geros muzikos mėgėjams.

Dr. Tomas Kisieliūsis, gyv. Wisconsin valstijoje, staiga mirė praėjusį savaitgalį. Laidojamas penktadienį, lapkričio 28 d. Daugiau informacijų bus paskelbta rytojais „Drauge“.

Apsirūpinkite lietuviškomis kalėdinių sveikinių kortelėmis „Draugo“ administracijoje. Kaip ir kitais metais, „Draugas“ išleido labai gražių kalėdinių sveikinių kortelių seriją. Kortelės išsiuntinėtoms skaitytojoms, bet galima įsigyti ir administracijoje. Naujųjų kortelių kaina — 75 c. kiekviena, bet yra daug ir anksčiau išleistų, kurias galima įsigyti tik po 25 centus. Atvykite, pasižiūrėkite ir apsirūpinkite, kad galėtumėte pradžiginti savo lietuvių draugus su lietuvišku kalėdiniu pasveikinimu. Kaip ir praėityje, „Draugas“ taip pat paskelbs kalėdinius sveikinius, jeigu kas norės tai padaryti per laikraštį. Tai sutaupo daug laiko, rūpesčio ir išlaidų, o taip pat paremia lietuvišką spaudą.

X Mokslo ir kūrybos simpoziumo svečiai iš Lietuvos atskrenda į O'Hare oro uostą trečiadienį, lapkričio 26 d., 1 val. p.p., SAS oro linija. Simpoziumo autobusai visus, tuo laiku atskridusius, atveš į „Seklyčio“ pietums 3 val. p.p. Atvykusius globojantys prašomi svečius iš „Seklyčios“ pasiimti tarp 3-4 val. p.p.

Donatas Siliūnas, kurio straipsnelį spausdinome „Drauge“ lapkričio 22 d., 6 psl., per klaidą parašė, kad PLC naujojoje salėje numatyta pokyliams talpinti 9 stalus, o iš tikrųjų tilps 19 stalų po 10 asmenų. Jis prašo klaidą atitaisyti.

Lapkričio 30 d., 12 val., Pasaulio lietuvių centro didžiojoje salėje kalbės Kauno Jėzuitų gimnazijos direktorius kun. Gintaras Vitkus, SJ. Visi kviečiami pasiklausyti.

Kviečiama talka: gruodžio 6 d. (šeštadienį), 9:30 val. ryte, bus kraunami „Saulutės“, Lietuvos vaikų globos būrelis, siuntiniai ir sunkvežimį. Labai prašoma galinčius padėti susirinkti Pasaulio lietuvių centro Lemonto apatinėje mašinų aikštelėje (prie „condo“ įėjimo). Bus apie 300 dežių. „Saulutė“ iš anksto dėkoja už talką.

Kasmetinis Labdaros vakaras „Seklyčioje“ šimt bus šeštadienį, gruodžio 13 d., 6:30 val. vak. Jo metu bus įteikta Prel. Juozo Prunskio fondo premija asmeniui, pasižymėjusiam lietuviškoje katalikiškoje veikloje. Savo dalyvavimu paremsite JAV Socialinių reikalų tarybos ir Čikagos vyresniųjų lietuvių centro darbus bei patarnavimus visiems Amerikos lietuviams.

Mokslo ir kūrybos simpoziumo dalyvių registracija prasidės ketvirtadienį, lapkričio 27 d., 5 val. vak., Jaunimo centre. Registracijos mokestis 10 dol. Vienos dienos — penktadienio arba šeštadienio (sekmadienis nemokamai) registracijos mokestis yra 5 dol. Penktadienį registracija prasidės 8 val. ryte. Ji bus vykdoma abi dienas. Registracijos metu bus galima įsigyti bilietus į akademiją penktadienio vakare 7 val. vak. didžiojoje salėje Jaunimo centre.

Lietuvos Vyčių 36 kuopa (Brighton Park) ruošia romantišką pobūvį — pietus prie žvakių šviesos gruodžio 6 d., šeštadienį, Nekalto M. Marijos Prasidėjimo parapijos mokyklos salėje. Durys atidarymos 6:30 val. vak., o vakarienė prasidės 7 val. Šokiams gros ir svečius programą linksmins Algimantas Barniškis su savo orkestru. Bus ir vertingų laimėjimų. Visi kviečiami nuotaikingai praleisti vakarą Lietuvos Vyčių tarpe. Pelnas skiriamas Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčios stogo pataisymo išlaidoms sumažinti, taip pat Lietuvos katalikiškų mokyklų paramai. Rezervacijas priima Evelyn Oželienė 773-254-7553.

Tilžės Akto paskelbimo 79-sios sukakties minėjimas š. m. lapkričio 30 d., sekmadienį, 2 val. p.p. vyks Šaulių namų salėje. Iškilmingoje dalyje — vėliavų eiseną, vadovaujant šaulių vėliavų tarnybai, himnai, invokacija, Tilžės akto skaitymas, paskaita aktualiais Mažosios Lietuvos likimo klausimais. Meninėje dalyje — dar iki šiol nematyta jaunimo programa. Minėjimą rengia ir visus dalyvauti kviečia Mažosios Lietuvos Rezistencinis sąjūdis.

ALTO PAGALBINIS FINANSŲ KOMITETAS

ALTO Pagalbinis finansų komitetas, įsteigtas prieš kelis metus, šiemet buvo atgaivintas ir papildytas keliais naujais nariais. Pirmutinis šio komiteto darbas buvo praversti piniginių vėjų laimėjimo knygeles. Kas ir buvo padaryta. Komiteto sudarė: dr. Petras Jokubka — pirmininkas, J. J. Žebrauskas, Vida Saka- vičiūtė ir Antanina Repšienė. Renginių vadovės: Jūratė Jas- niūnienė, Von Braun ir Eva Paulauskas. Nariai: J. Bag- dzis, K. Čiurinskas, J. Gai- zutis, Gr. Giedraitis, M. Kin- čius, K. Maldėnas, E. Oželie- nė, A. Pankienė, J. Sidlauskas ir J. Žebrauskienė.

Visa ši grupė rugėjo mėn. viduryje išsiuntinėjo keletą tūkstančių laiškų su ALTO in- formacija ir laimėjimų bilie- teliais. Buvo nustatytas trau- kimo laikas: per ALTO atstovų suvažiavimą, kuris buvo spalio 25 d. Jaunimo centro ma- žojoje salėje. Kaip sakytą, taip ir padaryta. Po suvažiavimo vakare toje patioje salėje įvyko iškilminga vakarienė su menine programa. Vakarienės programai vadovavo ALTO centro valdybos pirmininkas prof. dr. Jonas Račkauskas. Visiems gerai pasisotinus Ra- cine patiekta vakariene, eita prie laimingųjų bilietų trauki- mo, kuriam vadovavo dr. Pe- tras Jokubka ir Antanina Rep- šienė. Buvo 4 laimėtojai: 50 dol. laimėjo Mr. & Mrs. Z. Koriš iš California, 100 dol. — Nicholas Jaras, 4 mėnesių vaikuteis, iš Schaumburg, IL, 150 dol. — Napoleonas Nyer- ges iš California, 500 dol. — Aldona Rimkus iš Čikagos. Vi- siems laimėtojams čekiai iš- siuntinėti su padėka už ALTO rėmimą.

Kad ALTO sukaupė dau- giau lėšų, keli asmenys suau- kojo po 100 dol. laimėjimų pre- mijoms išmokėti. O tie aukoto- jai buvo: Kazys Čiurinskas, Jūratė Jasniūnienė, dr. Petras Jokubka, Antanina Repšienė ir Jonas Žebrauskas. ALTO Pagalbinis finansų komitetas nuoširdžiai dėkoja lietuvių vi- suomenei už gausų atsiliepi- mą ir aukas. Visi gauti pini- gai perduoti Centro valdybos pirmininkui ir gauti pakvita- vimai. Džiaugiasi ir dėkoja Centro valdyba už rėmimą ir ALTO atliktą bei atliekamą darbą įvertinimą.

Ant. Repšienė

INTEGRALŲ MK SIMPOZIUMO RENGINIAI

Nedaug laiko beliko iki MK simpoziumo renginių pra- dzios. Simpoziumo laikas nėra ilgas, o be pačios programos, apimančios kone pusantro laikraščio puslapio, kaip buvo skelbta š. m. lapkričio 15 die- nos „Draugo“ dienraštyje, vyks ir kiti kultūriniai rengi- niai bei socialiniai pabendra- vimai. Visi šie renginiai pro- gramos tekste yra surašyti ir norėtųsi, kad jie neliktų visuo- menės nepastebėti tame dau- gybės paskaitų ir pavardžių sąrašė.

Pirmiausia reiktų atkreipti dėmesį į simpoziumo metu vyksiančias parodas. Jos visos bus išskirtinės ir tikrai vertos apžiūrėjimo. Trečiadienio va- kare, 11.26, Lietuvių dailės muziejuje, Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, 7 val. vak., bus atidaryta dailininko Romo Viesulo litografijos darbų ir Algimanto Kezio fotografijų iš ciklo „Motėris“ paroda. Šią parodą tvarko muziejaus di- rektorė Dalia Šlenienė.

Ketvirtadienio vakare, 11.27, Jaunimo centre, Čiurlionio ga- lerijoje vyks 1941 metų sukilimo ir partizaninės veiklos pa- rodos atidarymas. Po atidary- mo kavinėje vyks susipa- žinimo pobūvis. Čia bus gali- ma sutikti, susipažinti su svečiais mokslininkais iš Lie- tuvos ir kitų Amerikos bei Ka- nados vietovių.

MK simpoziumo metu vyks ir daugiau reikšmingų parodų. Šimtosims generolo inž. An- tano Gustaičio gimimo me- tinės paminėti yra rengiama paroda jo sukonstruotų ANBO lėktuvų modelių, konstrukci- nių brėžinių, lėktuvų nuo- traukų, knygų, žurnalų, spau- dos straipsnių ir kitos isto- rinės medžiagos apie šį ge- nialųjį lėktuvų konstruktorių ir sovietinės okupacijos auką.

Pirmosios lietuviškos kny- gos, Martyno Mažvydo „Ka- tekizmas“, 450 metų sukaktis paminėti paroda, apkeliausi didesniuosi lietuvių cent- rus, sugrįš į Jaunimo centrą ir MK simpoziumo metu visi, ku- rie jos dar nematė, o ir ma- čiusieji, turės progą ją dar kartą pamatyti.

Kam įdomūs jaunųjų Lie- tuvos ir mūsiškių architektų darbai, turės išskirtinę progą pamatyti, kas naujo archi- tektūros ir statybos pasaulyje. Taip pat dar vyks ir „Tech- nikos žodžio“ paroda.

Penktadienio vakarą visi turėtų paskirti didingam ren- giniui — akademijai — „450 metų lietuviškai knygai“. Akademija vyks didžiojoje JC salėje. Pirmoje akademijos da- lyje kalbės Lietuvos Švietimo

Pasaulio lietuvių centre Lemonte lietuviška publika, susirinkusi pasiklausyti viešnios iš Lietuvos — Gražinos Landsbergienės. Nuotr. Indrės Tijūnienės

SKELBIMAI

x Lietuvos Didž. Kuni- gaikystės vaizdai ir žemė- lapiai, autentiškos 16-18 amž. graviūros iš Europos anti- kvariatų. Antique Maps & Prints, 9432 S. Longwood Dr Chicago, IL, 60620. Tel. ir fax 773-233-0345.

x Transpak, siuntiniai, pinigai į Lietuvą. Ketvirtadie- niais iki 8 val. vakaro. Transpak, 4545 W 63 St., Chi- cago, IL 60629, tel. 773-838-1050.

x TRANSPAK istaiga LEMONTE veikia savaitga- liais: penkt. 3 v.p.p.-7 v.v., sekmd. 8:30 v.r.-1 v.p.p. Transpak tel. Lemonte: 708-257-0497.

x Jaunimas, nuo 18 metų amžiaus, kviečiamas pasilinks- minti tradiciniame „TURKEY DANCE“ lapkričio 27 d. Pra- dzia 8 v.v. PLC — Lemont, IL.

x Gruodžio mėn. pradžioje važiuoju į St. Petersburg, FL. Galiu paimti vieną arba du keleivius. Tel. 630-627-4556.

x Klemensas Matkevi- čius, Chicago IL, atsuntė \$600 — tai metinė globa jo globoja- miems keturiems našlaičiams Lietuvoje. Našlaičių vardu geramam dėdei dėkojame! „Lie- tuvos Našlaičių globos“ komitetas, 2711 W. 71 St. Chicago, IL 60629.

x A. Juozo Vilučio atmi- nimui, iškeliauvusiam Amž- nybės spalio 10 d., Roma ir Virgis Norkai, Irena ir Arūnas Draugeliai ir Ona Paulienė paaukojo \$60 „Saulutei“, Lie- tuvos vaikų globos būreliui. „Saulutė“ nuoširdžiai dėkoja už auką varginių gyvenantiems vaikams.

x Karaliaučiaus srities lietuviškų mokyklų para- mai, per Mažosios Lietuvos Lietuvių draugiją Čikagoje, aukojo: \$100 Vincas Jonikas, \$50 A. ir D. Valavičiai. \$35 Marie Pidhiny. Po \$25 Hali- na Dilenė, Rūta Kleinaitenė, Nina Puodžiuvienė. Po \$10 Al- fonas Petrutis. Po \$5 Vikto- ras ir Bronė Motušiai; Anna Kiškis. Dėkodami visiems rė- mėjams, kviečiame visuomenę remti lietuvišką švietimą. Maž. Lietuvoje aukas siunčiant: „Karaliaučiaus krašto lie- tuvybei“, 1394 Middleburg Ct., Naperville, IL. 60540-7011.

x Utenos alus tai geria- siai geriamas alus. Vaisinkite draugus tik lietuvišku alumi iš Utenos. Čikagą pasiekė ir Porte- ris. Krautuvėse prašykite tik Utenos. Visais platinimo klau- simais kreipkitės į Stawski Distributing, tel. 773-278-4848. George Berk jums patarnaus! Skanaus!

x Galiu padėti legaliai gauti „SOC. SECURITY“ kortelę, vairavimo leidimą (driver's license) ir vizų pratęsimą. Ed. Šumanas, tel. 1-708-246-8241.

x A. A. Leonas Keženis išėjo Amžinajam Poilsui 1992 m. lapkričio 27 d. Už jo sielą penkerių metų mirties su- kaktįje bus aukojamos šv. Mišios: Cleveland, Kybartuose, Taurageje, S. Kalvarijoj ir Vil- niuje. Prašau gimes, draugus ir pažįstamus prisiminti jį savo maldose. Žmona Stasė ir giminės čia bei Lietuvoje.

x Nuo a. a. Anelės Levu- šienės mirties suspėjo prabėgti jau 25 metai. Už jos sielą bus laikomos šv. Mišios š. m. lap- kričio mėn. 30 d., sekmadienį 11:15 val. ryto Tėvų Jėzuitų koplyčioje ir Pranciškonų vie- nuolyne, Kennebunkport, ME. Gimines ir pažįstamus prašome ją prisiminti maldoje. Duk- terys ir anūkai.

x Amerikos Lietuvių radi- jas, vad. Anatolijus Šlutas — kiekvieną sekmadienį 7 v.r. per WCEV 14.50 AM. Tel. 773-847-4903, adresas: 4459 S. Francisco, Chicago, IL 60632.

x Kviečiame į X Mokslo ir Kūrybos simpoziumo parodų atidarymą: Romas Viesulas — „Netekties dainius“ — litografija; Algimantas Kezys — „Motėris“ — fotografija. 1997 m. lapkričio 26 d. — 1998 m. sausio 11 d. Lietuvių dailės muziejuje, Lemont, IL. Parodų atidarymas trečiadienį, lapkričio 26 d. 7 v.v.

x Dėmesio, lietuviai! Nau- jas JAV imigracijos vizų tik- rinimas prasidės balandžio mėn. Pasibaigusias visas ga- liu pratęsti. Žmonės iš kitų valstijų gali pasiūsti man duo- menis paštu. Ed Šumanas, 5701 Linden, La Grange, IL 60525, tel. 1-708-246-8241.

x Lietuvių Moterų klubų federacijos Čikagos klubo visuotinis narių susirinkimas įvyks š. m. gruodžio 4 d., ketvirtadienį 10 val. ryto „Seklyčioje“. Visos narės kviečiamos gausiai dalyvauti.

Amerikos Lietuvių tarybos pagalbinio finansų komiteto pirm. dr. P. Jo- kubka (dešinėje) ir 12d. Antanina Repšienė perduoda ALTO centro valdy- bos pirm. prof. Jonui Račkauskui surinktus laimėjimų ir aukų vajeus pi- nigus ALTO suvažiavimo metu spalio 25 d. Jaunimo centre, Čikagoje. Nuotr. Jono Tamulaičio

ARAS ROOFING
Arvydas Kiela
Donquame ir Taisome
visų rūšių stogus
Tel. 630 257 0746
Skambinti po 6 v.v.